

Resolució 1014/2024, de 25 de juliol

Número d'expedient de la Reclamació: 845/2024

Administració reclamada: Departament de Cultura. Generalitat de Catalunya.

Informació reclamada: Justificants de revista militar de l'exèrcit franquista durant el 1938 i els informes o documents referents al límit d'accés, tractament i difusió que afecten aquesta documentació.

Sentit de la resolució: Estimació.

Resum: La informació sol·licitada és informació pública segons l'article 2.b de l'LTAIGB i qualsevol persona té dret d'accés a aquesta informació segons els articles 18.1 i 20.1 de l'LTAIPBG, sempre que no hi hagi causes legals per denegar-lo. En aquest cas, el sol·licitant justifica l'accés per un treball d'investigació de final de Màster.

Pel que fa *als justificants de revista militar de l'exèrcit franquista durant el 1938*, l'article 86 de l'RGPD disposa que les dades personals de documents oficials que estan en possessió d'una autoritat pública, d'un organisme públic o d'una entitat privada per a la realització d'una missió en interès públic poden ser comunicades. Des de la perspectiva de protecció de dades, caldrà excloure d'aquesta ponderació, les dades que puguin afectar a les persones mortes. En canvi i, pel que fa a l'article 21.1.f) LTAIPBG i en concordança amb l'LO 1/1982, afecta persones vives i mortes. A més, la informació que podria afectar a la intimitat i a l'honor es podria veure limitat en el cas de considerar, tal com es desprèn de l'article 18 CE, de l'article 21.1.f) de l'LTAIPBG, de la LO 1/1982 i, en especial, de l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (LAD) segons el qual la limitació de l'accés per a la protecció del dret a la intimitat persisteix més enllà de la mort i que a parer d'aquesta Comissió és prou clar: 25 anys d'ençà de la seva mort o, si no se'n coneix la data, 50 anys d'ençà de la producció del document. Així mateix, s'expressa l'article 28.2 del RD 1708/2011.

Cal referir les diferents "interpretacions" que s'han fet respecte a l'article 36.1 LAD. Sigui com sigui, són interpretacions que, en pro a la protecció de la intimitat, l'honor i la seguretat impedeixen l'accés a una informació que és cabdal per al coneixement d'uns fets històrics tan controvertits. Conèixer la pertinença d'una determinada persona a aquesta unitat militar, en el context d'una guerra civil, no es pot considerar reveladora del seu posicionament ideològic i creença sinó que, d'entrada, només constata uns fets, no una ideologia. En aquest punt, convé recordar l'objecte que la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de Memòria Democràtica (LMD) i l'article 27.1 pel que fa al dret d'accés i consulta dels documents d'arxiu sobre el cop d'Estat, la Guerra i la Dictadura.

Per tot el que s'ha dit fins ara, tenint en compte la normativa específica pel que fa al dret d'accés (LAD, RD 1708/2011, LMD) i la normativa de protecció de dades, caldrà considerar que la mera concurrència d'algun dels límits referits no comporta la denegació a l'accés sinó que s'ha d'efectuar un test del dany i denegar si preval el dret protegit per sobre de l'interès públic o privat o estimar el dret d'accés si es considera que ha de prevaldre l'interès públic o privat.

Així, atenent l'interès públic en la informació sol·licitada dins l'àmbit de recerca científica, el compromís manifestat per la persona reclamant, les previsions de la Llei de la Memòria Democràtica i considerant que el nombre de persones vives afectades per aquesta informació és molt menor en relació amb les persones mortes, aquesta Comissió considera que ha de prevaldre el dret d'accés a la informació pública també pel que fa a les dades de persones que poguessin ser vives en l'actualitat.



Pel que fa a informes o documents referents al límit d'accés, tractament i difusió, un informe emès per l'Assessoria Jurídica del Departament en relació amb aquests llistats suposadament donant criteris en l'aplicació dels límits al dret d'accés i tractament arxivístic a petició d'una consulta interna del Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals (XAC) i que, per tant, va estendre les seves consideracions a tota la XAC per establir un criteri d'aplicabilitat homogènia no es pot considerar com una mera nota, esborrany, resum, opinió o document de treball intern sense rellevància o interès públic, sinó com una "instrucció" de rellevància jurídica i que pot tenir interès públic.

Paraules clau: Generalitat. Persones físiques. Cultura. Arxius. Documentació històrica. Llistats. Revista militar. Guerra Civil. Informes. Investigacions. Treballs de recerca. Reclamació contra desestimació. Límits. Persones vives. Persones mortes. Drets. Protecció de dades. Intimitat. Honor. Tasca complexa. Estimació.

Ponent: Mercè Aymerich Boltà

Antecedents

1. L'11 de juny de 2024 entra a la GAIP la Reclamació 845/2024 presentada per una persona física en relació amb la sol·licitud indicada a l'antecedent següent contra Departament de Cultura, d'acord amb la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern (LTAIPBG) i el Reglament de la GAIP, aprovat pel Decret 111/2017, de 18 de juliol (RGAIP). La persona reclamant manifesta haver rebut resposta però que no se li ha lliurat la informació.
2. El 17 de maig de 2024 la persona reclamant va presentar una sol·licitud d'accés a la informació pública (SAIP) en la que demana accés i consulta presencial: "al fons de l'Ajuntament de Prat de Comte, conservat a l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta. Concretament a les unitats documentals que fan referència als justificants de revista militar de l'exèrcit franquista durant el 1938 (de la unitat 1019 a la 1135), que consten a l'Inventari de l'Ajuntament corresponent en el Quadre de fons de la pàgina web de l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta. Per l'altra, els informes o documents referents al límit d'accés, tractament i difusió que afecten a les unitats documentals sol·licitades emesos pels òrgans de la Generalitat de Catalunya. I, per últim, sol·licito accedir a la documentació de manera presencial a l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta. Sense que aquesta afecti la protecció de dades personals presents ni al dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la mateixa imatge de la documentació sol·licitada, per aquesta raó em declaro responsable i competent a no utilitzar ni divulgar les dades personals que aquesta pugui contenir".

I motiva la SAIP "amb la finalitat de dur a terme un treball d'investigació de final d'estudis del Màster d'Arxivística i Gestió de Documents de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents, dirigit pel professor XXX, amb l'objectiu de fer una anàlisi arxivística del conjunt de les unitats documentals sol·licitades, i tractar l'àmbit del dret a l'accés i tractament documental de la documentació del context de la Guerra Civil Espanyola i la Dictadura Franquista en relació amb la memòria i els drets humans".



3. El 5 de juny de 2024 el Departament de Cultura, mitjançant resolució, desestima aquesta SAIP i informa que la documentació deixarà d'estar afectada per l'aplicació de límits en data 2034 sobre la base dels següents fonaments de dret:

En caràcter general, es fa referència als articles 20 i 22.1 LTAIPBG.

Pel que fa a la consulta dels justificants de revista militar de l'exèrcit franquista

"L'article 21 LTAIPBG estableix que el dret d'accés a la informació pública pot ser denegat si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per a: – La intimitat i els altres drets privats legítims. (Tenir en compte els supòsits previstos a l'article 69.6 del Decret 8/2021, de 9 de febrer, relatius a aquest límit i que s'indiquen a continuació).

La Llei esmentada en el seu article 21.2 també preveu com a límit el caràcter protegit de la informació si és establert per llei.

Quant a la documentació relativa al fons de l'Ajuntament de Prat de Comte, en compliment d'allò que disposa l'article 20.3 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, l'aplicació del límit esmentat es fonamenta en que aquesta documentació conté dades personals especialment protegides, tant per la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals, en el cas de dades de persones físiques vives, com per la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge, tant per al cas de dades de persones físiques vives com mortes.

Així mateix, l'article 23 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, estableix que el dret d'accés a la informació pública ha de ser denegat si es tracta d'una sol·licitud d'accés a informació pública que conté dades personals especialment protegides i no hi consta el consentiment exprés i per escrit de la persona afectada, que ha de constar en un escrit adjunt a la sol·licitud.

De conformitat amb l'article 70.1 del Decret 8/2021 de 8 de febrer, correspon a la persona sol·licitant aportar el consentiment exprés i escrit de les persones titulars de les dades personals afectades per l'accés sol·licitat.

Per tant, el seu accés s'ha de subjectar al que disposa l'article 21.1.f) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, en relació amb l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents, segons els quals, com a norma general i si la norma específica no disposa una altra cosa i no es compta amb el consentiment de la persona afectada, els documents que contenen dades personals que puguin afectar la seguretat, l'honor, la intimitat o la imatge de les persones, poden ésser objecte de consulta pública amb el consentiment dels afectats o quan hagin passat vint-i-cinc anys d'ençà de la seva mort o, si no se'n coneix la data, cinquanta anys d'ençà de la producció del document. Aquest càlcul dels 50 anys s'ha d'aplicar quan no es conegui la data exacta de la mort o el fet de la mort, però se'n pugui deduir la seva producció pels anys transcorreguts des de la data del naixement de la persona, d'acord amb el registre de persones més longeves. Per pressuposar la mort d'una



persona cal atendre, doncs, al Gerontology Research Group, que a l'any 2024 recull com a persona més longeva una de 117 anys. Tenint en compte l'anterior, a data d'avui no es pot pressuposar la mort de tots els soldats que apareixen als llistats, motiu pel qual no es poden aplicar els límits de 25 i 50 anys previstos a l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol”.

I afegeix que en compliment del l'article 71.4.f) del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública (DTAIP) la informació sobre la qual es demana accés “està afectada al límit de la intimitat i els altres drets privats legítims i a data de 2024, i només en relació amb la documentació concreta que demana, l'accés no es podrà donar fins al 2034. Aquesta data no és extrapolable a altra documentació i pot variar el 2025. A partir d'aquest moment deixarà d'estar afectada per l'aplicació d'aquest límit”.

Pel que fa als informes o documents referents al límit d'accés, tractament i difusió

Refereix a un informe jurídic emès per l'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura el 2 de novembre de 2022 en relació amb aquests llistats. Aquest informe “no es va emetre en el marc de cap procediment administratiu sinó arran d'una consulta interna del Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals, motiu pel qual es pot aplicar el límit d'accés previst a l'article 65.1.c) del Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública, segons el qual són inadmeses a tràmit les sol·licituds d'accés a la informació pública comunicacions informals, o que es refereixin a aspectes organitzatius, o que no constitueixin tràmits del procediment”.

Diu el Departament que aquest informe “no es pot "aplicar" a data d'avui, atès que els criteris d'accés a aquesta documentació han variat com a conseqüència del Dictamen CNS 5/2023 de l'APDCAT i la nova interpretació feta per l'Assessoria Jurídica de l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol. Per tant, es facilitaria l'accés a una documentació pública que no respon a la realitat actual i que no és vigent”.

4. El 21 de juny de 2024 la GAIP admet provisionalment la Reclamació, informa la persona reclamant sobre els aspectes més rellevants de la seva tramitació i de la posició jurídica que ostenta com a persona interessada, de conformitat amb la legislació de procediment administratiu i la de transparència i accés a la informació pública. Li demana especialment que informi la GAIP immediatament de les comunicacions que rebí de l'Administració reclamada relatives a la informació pública sol·licitada, mentre duri la Reclamació.
5. En la mateixa data la GAIP comunica la Reclamació al Departament de Cultura i li requereix que, dins del termini de quinze dies establert per l'article 33.4 RGAIP, li trameti un informe sobre la Reclamació, així com còpia de l'expedient de la sol·licitud d'informació de la qual deriva i, en general, dels antecedents que puguin ser rellevants per resoldre la Reclamació.
6. I, d'acord amb el que estableix l'article 42.8 LTAIPBG, el mateix 21 de juny la GAIP sol·licita a l'APDCAT informe atès que la informació sol·licitada conté dades de caràcter personal.



7. El 9 de juliol el Departament de Cultura tramet l'informe i l'expedient requerits a la GAIP del que es desprèn:

En primer lloc, i pel que fa als justificants de revista militar de l'exèrcit franquista, cal contextualitzar la informació de la qual es vol tenir accés diu: “La informació a la qual vol tenir accés la XXX són justificants de revista militar que enviaven les diferents unitats de l'exèrcit al Comissari perquè aquest els validés. En els llistats apareixen els noms i els cognoms (i alguna observació referent a la seva situació: malalt a l'hospital, desaparegut, etc.) de tots els soldats de l'exercit nacional desplegats durant La batalla de l'Ebre, agrupats en els diferents regiments, cossos, divisions, grups, batallons i companyies de les quals en formaven part. En la mesura que la documentació conté dades que permeten identificar la ideologia i creences dels soldats, ens trobem davant de dades personals especialment protegides, tant per la normativa reguladora de protecció de dades - per al cas de persones vives - (article 9 del Reglament UE 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i l'article 9 de la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals), com per la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge – per al cas de persones vives i mortes.”

En segon lloc, i pel que fa a l'accés a documentació que afecti dades de persones vives, el Departament considera que li és d'aplicació l'article 23 LTAIPBG tret que aporti el consentiment exprés i per escrit de la persona afectada. Refereix l'article 15 de la Llei estatal 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, que “afegeix que també es podrà donar accés a les dades si l'afectat hagués fet manifestament públiques les dades amb anterioritat a què s'hagi sol·licitat l'accés”.

“Per tant, en aplicació d'aquesta normativa, l'Arxiu comarcal no pot facilitar l'accés a les dades que consten en els llistats referits a soldats vius (excepte que es compti amb el consentiment exprés de la persona afectada o les hagués manifestat públicament) ja que, com hem indicat en la consideració jurídica anterior, en aquests llistats hi consten dades personals especialment protegides.

Un altre límit a l'accés, que s'aplica tant per a persones vives com mortes, el trobem a l'article 21.1.f) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, que disposa que el dret d'accés a la informació pública pot ésser denegat o restringit si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per a la intimitat i els altres drets privats legítims.

En el cas que ens ocupa, es pot considerar que l'accés als llistats pot afectar l'honor i la intimitat de les persones que hi apareixen, en els termes que preveu la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge”.



Considera que els dos límits indicats s'han d'aplicar "tenint en compte el que disposa l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents". "D'acord amb aquest article, com a norma general i si la norma específica no disposa una altra cosa i no es compta amb el consentiment de la persona afectada, els documents que contenen dades personals que puguin afectar la seguretat, l'honor, la intimitat o la imatge de les persones, poden ésser objecte de consulta pública amb el consentiment dels afectats o quan hagin passat vint-i-cinc anys d'ençà de la seva mort o, si no se'n coneix la data, cinquanta anys d'ençà de la producció del document".

Es fa esment de la Resolució de la GAIP de 28 de juliol de 2016 en relació amb la Reclamació 69/2016 i la interpretació que fa de l'article 36 LAD en els termes següents: "Tanmateix, l'article 36.1 de la Llei d'arxius, que segueix en vigor, impedeix accedir a dades personals especialment protegides de persones que han mort fa menys de vint-i-cinc anys. Segons aquest mateix precepte, quan es tingui la certesa que la persona ha mort, però es desconeixi la data de la mort, només es podrà accedir a les seves dades especialment protegides quan hagin transcorregut cinquanta anys d'ençà de la producció del document que les contingui. Correspon a l'Administració que rep la sol·licitud d'accés comprovar si la persona afectada ha mort o no fa més de vint-i-cinc anys. Només es pot presumir la mort en cas de documents molt antics, en què apareguin dades de persones que han mort amb tota seguretat fa més de vint-i-cinc anys; a dia d'avui, seria el cas dels documents anteriors a 1876."

"Així, d'acord amb el darrer criteri de l'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura el càlcul dels 50 anys s'ha d'aplicar quan no es conegui la data exacta de la mort o el fet de la mort, però se'n pugui deduir la seva producció pels anys transcorreguts des de la data del naixement de la persona (caldrà atendre a l'edat que hagi fixat el grup de recerca Gerontology Research Group).

Tot i que d'una interpretació literal i restrictiva de l'article 36.1 de la LAD, que és la que fa la Resolució de la GAIP (i la Reclamació 2016/69 de l'ACPD que esmenta la Resolució), es pot entendre que el termini de 50 anys només s'aplica per als casos en que no es conegui la data exacta de la mort (però es pot acreditar el fet de la mort), aquesta Assessoria Jurídica considera que cal fer una interpretació més àmplia per ser més coherents amb l'esperit de l'article 36.1 de la Llei i garantir una major transparència i accés a la documentació.

Així mateix, aquesta interpretació ve recolzada pel previst a la normativa estatal en relació amb l'accés a aquest tipus de documents. En aquest sentit, l'article 28.2 del Reial decret 1708/2011, de 18 de novembre, pel qual s'estableix el Sistema Espanyol d'Arxius i es regula el Sistema d'Arxius de l'Administració General de l'Estat i dels seus organismes públics i el seu règim d'accés, disposa que:

"L'accés als documents que continguin dades personals que puguin afectar a la intimitat o a la seguretat de les persones, o que tinguin la consideració d'especialment protegits en els termes de la normativa de protecció de dades personals, incloent els que es trobin en procediments o expedients sancionadors, serà possible sempre que existeixi el consentiment exprés i per escrit



dels afectats. No obstant això, seran accessibles els documents amb dades personals que puguin afectar la seguretat o intimitat de les persones quan hagin transcorregut vint-i-cinc anys des de la mort dels afectats. Si aquest dada no constés, l'interessat haurà d'aportar la corresponent certificació expedida pel Registre Civil. Quan no fos possible conèixer la data o el fet de la mort i el document o documents sol·licitats tinguin una antiguitat superior a cinquanta anys, l'accés es concedirà si, ateses les circumstàncies del cas, s'entén raonablement exclosa la possibilitat de lesió del dret a la intimitat personal i familiar o el risc per a la seguretat de l'afectat i sempre de conformitat amb la normativa de protecció de dades."

Aquesta normativa desenvolupa el que preveu l'article 57.1.c) de la Llei de patrimoni històric espanyol, que té el mateix redactat que l'article 36.1 de la LAD.

Tenint en compte l'anterior, el Departament de Cultura va considerar que no es podia facilitar l'accés a la documentació sol·licitada per XXX fins a l'any 2034.

Així, tot i que la documentació data del 1938 i, per tant, han transcorregut 85 anys des de la seva producció, no podem pressuposar la mort de tots els soldats, ja que si l'edat per allistar-se a l'exèrcit era de 21 anys, els soldats més joves tindrien en l'actualitat 107 anys.

D'acord amb el *Gerontology Research Group* l'any 2024 la persona més longeva té 117 anys, per tant, ara com ara no es pot pressuposar la mort de tots els soldats que apareixen als llistats i cal esperar (sens perjudici que el 2025 pugui variar) a l'any 2034 per poder facilitar l'accés a tota la documentació sol·licitada".

Pel que fa als informes o documents referents al límit d'accés, tractament i difusió, el Departament desconeix si respecte a aquesta matèria pugui haver-hi altres departaments o entitats de la Generalitat que hagin emès informes o documents referents al límit d'accés.

En relació amb l'informe emès pel Departament de Cultura el 2 de novembre de 2022, es refereix en els mateixos termes ja expressats en l'antecedent 3, és a dir, aplicació de l'article 65.1.c) DTAIP i que aquest informe, d'acord amb els criteris del Dictamen CNS 5/2023 de l'APDCAT i la nova interpretació de l'article 36 LAD de l'Assessoria Jurídica, aquest informe no es pot aplicar avui dia, i per tant "es facilitaria l'accés a una documentació pública que no respon a la realitat actual i que no és vigent".

Pel que fa a la identificació de terceres persones "un cop valorada la magnitud de la feina de poder certificar quines persones estan vives i quines estan mortes (mitjançant els corresponents certificats de defunció), es considera que aquesta és complexa i que, per tant, és d'aplicació el límit de l'article 29.1.b) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, segons el qual són inadmeses a tràmit les sol·licituds d'accés a la informació pública si per a obtenir la informació que demanen cal una tasca complexa d'elaboració o reelaboració.

D'acord amb la Resolució de la GAIP 210/2022, de 17 de març "... la concurrència de la necessitat d'una tasca complexa per proporcionar la informació sol·licitada s'ha de valorar tenint



en compte no només els recursos materials i humans necessaris per dur-la a terme, sinó, sobretot, en quina proporció els recursos requerits afecten els disponibles de l'òrgan o Administració responsable, de manera que el mateix volum i complexitat d'informació sol·licitada pot requerir esforços substancialment diferents entre unes i altres Administracions per atendre-la”.

En el cas que ens ocupa, la directora de l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta ha emès, el 4 de juliol de 2024, un informe en el que conclou que és impossible identificar les terceres persones que resultin afectades pels motius següents:

- La informació que tenim dels soldats que surten als llistats de revista, només consten: nom, cognoms i unitat on presten el servei. No podem saber de quina població eren. A més, el personal de l'arxiu no tenim accés al Registre Civil.

- Aproximadament surten els nom d'uns 125.000 soldats, manuscrits en diferents llistats.

- Una part dels soldats són d'altres països: Marroc, Itàlia, Alemanya, Rússia, Portugal, Polònia.

En resum, amb els mitjans que tenim actualment a l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta, on només som dues persones, i amb la informació que ens dona la documentació és impossible identificar a terceres persones afectades per l'accés a aquesta documentació”.

Per tot això conclou que s'ha de desestimar el dret d'accés a la informació pública “ja que, en contenir dades especialment protegides de soldats dels quals no es pot acreditar si estan vius o morts i en no poder pressuposar la mort de tots ells, no és possible fins al 2034 (a data d'avui) facilitar l'accés a la documentació sol·licitada, d'acord amb les consideracions jurídiques anteriors”.

8. El 12 de juliol la GAIP rep, com a documentació complementària, l'informe emès pel Cap del Servei de Coordinació de la Xarxa Comarcals que s'expressa en els mateixos termes referits a l'antecedent anterior.
9. El 15 de juliol la GAIP rep l'informe de l'APDCAT que conclou: “La normativa de protecció de dades personals no impediria l'accés de la persona reclamant a la informació sobre persones mortes que consti en els justificants de revista militar sol·licitats, per bé que aquest accés podria veure's limitat, en els termes establerts a la legislació d'arxius i documents, per tractar-se d'informació que podria qualificar-se com a íntima. En tot cas, la normativa de protecció de dades sí impediria l'accés de la persona reclamant a aquesta mateixa informació en relació amb aquelles persones vives en considerar-se mereixedora d'una especial protecció. La persona reclamant però té dret a accedir a les dades merament identificatives dels empleats públics que puguin constar en l'informe jurídic sol·licitat”.
10. Els dies 16 i 17 de juliol es tramet l'informe de l'APDCAT a les parts per al seu coneixement.



Fonaments jurídics

1. Competència de la GAIP i contingut i abast general del dret d'accés a la informació pública

D'acord amb l'article 39.1 LTAIPBG i 29 del RGAIP aquesta Comissió és competent per tramitar i resoldre aquesta Reclamació. L'article 2.b i c LTAIPBG defineixen la informació pública i preveuen el dret d'accés a les persones per a sol·licitar i obtenir-la que d'acord amb l'article 18.1 LTAIPBG, tant a títol individual o en nom i representació de qualsevol persona jurídica legalment constituïda.

L'article 20 LTAIPBG preveu els requisits i criteris per a l'aplicació dels límits legals al dret d'accés a la informació pública, que l'Administració no disposa de potestat discrecional i ha d'indicar en cada cas els motius que ho justifiquen. Els articles 21 i 22 LTAIPBG estableixen que aquests límits no són d'aplicació automàtica i absoluta i han de ser aplicats d'acord amb criteris de proporcionalitat i temporalitat i han d'atendre les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic o privat superior que justifiqui l'accés a la informació.

2. Sobre el dret d'accés de la persona reclamant a la informació sol·licitada i límits

La informació sol·licitada i reclamada- justificants de revista militar de l'exèrcit franquista durant el 1938 i els informes o documents referents al límit d'accés, tractament i difusió que afecten aquesta documentació - és d'acord amb l'article 2.b LTAIPGB informació pública, ja que és "informació elaborada per l'Administració i la que aquesta té en el seu poder com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions, inclosa la que li subministren els altres subjectes obligats d'acord amb el que estableix aquesta llei". Cal tenir en compte que l'article 53.1 Decret 8/2021, de 9 de febrer, sobre la transparència i el dret d'accés a la informació pública inclou "qualssevol dades o documents que les administracions públiques han elaborat, posseeixen, o poden legítimament exigir a terceres persones com a conseqüència de la seva activitat o de l'exercici de les seves funcions".

Recordar que l'LTAIPBG reconeix el dret subjectiu d'accés a la informació pública a qualsevol persona, en els termes i condicions regulats per la pròpia Llei (art. 2.c). D'acord amb els articles 18.1 i 20.1 LTAIPBG, qualsevol persona hi té dret, llevat que concorrin causes legals que en determinin la denegació o l'accés restringit i que s'han d'interpretar de manera proporcional a la seva finalitat i a la presència d'interessos públics i privats que hi concorrin (article 22.1 LTAIPBG) i l'exercici d'aquest dret d'accés no resta condicionat a l'existència d'una motivació prèvia expressada per la persona sol·licitant (art. 26.2 *in fine* de l'LTAIPBG).

En el cas concret, la persona reclamant justifica el motiu de la sol·licitud d'accés a aquesta informació en el marc d'un treball d'investigació de final d'estudis de Màster, dirigit per un professor i "amb l'objectiu de fer una anàlisi arxivística del conjunt de les unitats documentals sol·licitades, i tractar l'àmbit del dret a l'accés i tractament documental de la documentació del context de la Guerra Civil Espanyola i la Dictadura Franquista en relació amb la memòria i els drets humans". Fins i tot, sense



que aquest sigui un element determinant per a la Resolució, la persona reclamant es declara “responsable i competent a no utilitzar ni divulgar les dades personals que aquesta pugui contenir”.

Donat que la sol·licitud afecta a dos tipus de documentació molt diferenciada, tant pel seu contingut com pel seu context i els límits aplicables, aquesta Resolució les tractarà de forma separada.

En primer lloc, i pel que fa als justificants de revista militar de l'exèrcit franquista durant el 1938 del fons de l'Ajuntament de Prat de Comte, conservat a l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta.

Del que es desprèn de l'antecedent 7, en aquesta documentació hi ha dades de caràcter personal (noms cognoms, alguna observació de la seva situació, així com de la unitat militar de la qual formaven part) i, per tant, segons el Departament de Cultura es tracta de dades personals especialment protegides perquè permeten identificar la ideologia i creences dels soldats i, per tant, subjectes als límits de protecció de dades.

Per una banda, i des de la perspectiva de la Llei 19/2014 pel que fa a les dades especialment protegides, l'article 23 estableix que les SAIP “han d'ésser denegades si la informació que es vol obtenir conté dades personals especialment protegides, com ara les relatives a la ideologia, l'afiliació sindical, la religió, les creences, l'origen racial, la salut i la vida sexual, i també les relatives a la comissió d'infraccions penals o administratives que no comportin l'amonestació pública a l'infractor, llevat que l'afectat hi consenti expressament per mitjà d'un escrit que ha d'acompanyar la sol·licitud”.

I per una altra, el Departament entén que aquestes dades també estan afectades per l'article 21.1.f) LTAIPBG pel que fa a la intimitat i els altres drets privats legítims.

Dit això, i tenint en compte els límits aplicats, cal fer-ne una valoració i ponderació per determinar, en aquest cas, si escau l'accés a la documentació sol·licitada.

Als efectes del Reglament (UE) 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (RGPD), s'entén per dada personal qualsevol informació sobre una persona física identificada o identificable (l'interessat). S'ha de considerar persona física identificable qualsevol persona la identitat de la qual es pot determinar, directament o indirectament, en particular mitjançant un identificador, com per exemple un nom, un número d'identificació, dades de localització, un identificador en línia o un o diversos elements propis de la identitat física, fisiològica, genètica, psíquica, econòmica, cultural o social d'aquesta persona (article 4.1.RGPD). I s'entén per tractament qualsevol operació o conjunt d'operacions realitzades sobre dades personals o conjunts de dades personals, sigui per procediments automatitzats o no, com la recollida, el registre, l'organització, l'estructuració, la conservació, l'adaptació o la modificació, l'extracció, la consulta, la utilització, la comunicació per transmissió, difusió o qualsevol altra forma d'habilitació d'accés, acarament o interconnexió, limitació, supressió o destrucció (article 4.2 RGPD).

El mateix RGPD disposa que tot tractament de dades personals ha de ser lícit (article 5.1.a)) i, en aquest sentit, estableix un sistema de legitimació del tractament de dades que es fonamenta en la



necessitat que concorri alguna de les bases jurídiques establertes a l'article 6.1. En concret, l'apartat c) disposa que el tractament serà lícit si "el tractament és necessari per complir una obligació legal aplicable al responsable del tractament".

Tal com es desprèn de l'article 6.3 de l'RGPD i recull expressament l'article 8 de Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals (LOPDGDD), el tractament de dades només podrà considerar-se fonamentat en aquesta base jurídica de l'article 6.1.c) de l'RGPD quan així ho estableixi una norma amb rang de llei.

Per la seva part, l'article 86 de l'RGPD disposa que "Les dades personals de documents oficials que estan en possessió d'una autoritat pública, d'un organisme públic o d'una entitat privada per a la realització d'una missió en interès públic poden ser comunicades per aquesta autoritat, organisme o entitats de conformitat amb el dret de la Unió o dels estats membres que els hi sigui d'aplicació, a fi de conciliar l'accés del públic a documents oficials amb el dret a la protecció de les dades personals en virtut d'aquest Reglament."

Des de la perspectiva de protecció de dades, caldrà excloure d'aquesta ponderació, les dades que puguin afectar a les persones mortes. Així es desprèn del considerant de l'RGPD, el qual preveu que "aquest Reglament no s'aplica a la protecció de dades personals de persones mortes", si bé aquest mateix considerant afegeix que "els estats membres són competents per establir normes relatives al tractament de les dades personals de les persones mortes". En el mateix sentit es pronuncia l'article 2.2.b) de la LOPDGDD quan disposa que aquesta Llei no és aplicable "als tractaments de dades de persones difuntes, sense perjudici del que estableix l'article 3".

I des de la perspectiva del dret d'accés, el límit a la protecció de dades previst als articles 23 i 24 de l'LTAIPBG no resultaria d'aplicació, ja que els referits articles, tot i no distingir la seva aplicabilitat a les persones vives o difuntes, ambdós preceptes despleguen la regulació del límit al dret d'accés a la informació pública derivat del dret a la protecció de dades personals. Per tant, si en el dret de protecció de dades no hi entren en joc les dades que fan referència a persones mortes, tampoc hi entren en relació amb els límits al dret d'accés previstos en aquests articles. Així mateix, s'expressa en el seu informe l'APDCAT "tenint en compte que la protecció que dispensa la normativa de protecció de dades s'extingeix amb la mort de la persona afectada, no hi hauria inconvenients, des d'aquesta perspectiva, en lliurar a la persona reclamant la informació sol·licitada en el que respecta a persones mortes, bé perquè existeix constància documental de la seva defunció, bé perquè, si escau, essent desaparegudes consta declaració judicial de defunció".

El Departament de Cultura, tant en la Resolució desestimatòria de 5 de juny com en l'informe emès a petició d'aquesta Comissió de 9 de juliol, considera que l'accés a aquesta informació pot, també, afectar el límit previst a l'article 21.1.f) LTAIPBG i, en conseqüència, pot ésser denegat o restringit si el coneixement o la divulgació de la informació comporta un perjudici per a la intimitat i els altres drets privats legítims. En aquest sentit, i en concordança amb la Llei orgànica 1/1982, de 5 de maig, de protecció civil del dret a l'honor, la intimitat personal i familiar i a la pròpia imatge (LO 1/1982),



considera que l'accés als llistats pot afectar l'honor i la intimitat de les persones que hi apareixen. I en aquest cas, afecta tant les persones vives com mortes.

D'entrada i sense entrar a fons en aquesta qüestió des de la perspectiva històrica, aquesta Comissió considera que afirmar que el fet de formar part en les llistes de revista militar dels soldats permeti, sense més ni més, identificar la seva ideologia i les seves creences en un context de guerra civil que va comportar la divisió territorial en dos bàndols i, per tant, l'allistament a files dels soldats en funció del lloc geogràfic on es trobaven en aquell moment, resulta, si més no, controvertit i agosarat.

Per tant, ens trobem en un cas en què caldrà distingir entre els límits aplicables a les persones vives (LO 1/1982, RGPD, LO 3/2018, LTAIPBG) i els límits aplicables a les persones mortes (LO 1/1982, LTAIPBG).

I en aquest moment, cal introduir un nou element.

La informació que podria afectar la intimitat i a l'honor (segons consideracions del Departament de Cultura) també afectaria a la informació de les persones mortes que es podria veure limitat en el cas de considerar, tal com es desprèn de l'article 18 CE, de l'article 21.1.f) de l'LTAIPBG, de la LO 1/1982 i, en especial, de l'article 36 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (LAD), segons el qual la limitació de l'accés per a la protecció del dret a la intimitat persisteix més enllà de la mort. Dit article 36, que estableix la vigència de les exclusions de consulta, diu en l'apartat 1: "D'una manera general, les exclusions establertes legalment quant a la consulta de documents públics queden sense efecte al cap de trenta anys de la producció del document, llevat que la legislació específica disposi una altra cosa. Si es tracta de documents que contenen dades personals que puguin afectar la seguretat, l'honor, la intimitat o la imatge de les persones, com a norma general, i llevat que la legislació específica disposi una altra cosa, poden ésser objecte de consulta pública amb el consentiment dels afectats o quan hagin passat vint-i-cinc anys d'ençà de la seva mort o, si no se'n coneix la data, cinquanta anys d'ençà de la producció del document".

En relació a la precisió dels límits del que s'ha d'entendre com a dades íntimes, la Sentència 292/2000, de 30 de novembre de 2000, del Tribunal Constitucional, estableix, en el seu fonament jurídic 6, que "La función del derecho fundamental a la intimidad del art. 18.1 CE es la de proteger frente a cualquier invasión que pueda realizarse en aquel ámbito de la vida personal y familiar que la persona desea excluir del conocimiento ajeno y de las intromisiones de terceros en contra de su voluntad (por todas STC 144/1999, de 22 de julio, F. 8). (...) En fin, el derecho a la intimidad permite excluir ciertos datos de una persona del conocimiento ajeno, por esta razón, y así lo ha dicho este Tribunal (SSTC 134/1999, de 15 de julio, F. 5; 144/1999, F. 8; 98/2000, de 10 de abril, F. 5; 115/2000, de 10 de mayo, F. 4), es decir, el poder de resguardar su vida privada de una publicidad no querida. (...)."

Les dades íntimes pertanyen, per tant, a l'esfera estrictament personal de la vida privada de cada persona, que es vol preservar del coneixement de la resta de persones. Serien aquelles dades el



coneixement de les quals pugui resultar més revelador de l'essència d'una persona, tals com dades de creences, ideologia, religió, afiliació, estat civil, estat de salut, inclinació sexual, etc., si bé caldria analitzar cas per cas perquè, d'acord amb la jurisprudència, la consideració de determinades dades com a íntimes dependrà de diferents circumstàncies canviants, com ara l'entorn, la posició pública d'una persona o l'actitud de la pròpia persona titular de les dades.

El que fa la LAD, doncs, és afegir un nivell de protecció per a les dades que afecten la seguretat, intimitat o imatge més enllà de la mort de la persona afectada i estableix un criteri, que a parer d'aquesta Comissió és prou clar: 25 anys d'ençà de la seva mort o, si no se'n coneix la data, 50 anys d'ençà de la producció del document. Aquesta protecció més enllà de la mort, a diferència del que estableix la legislació en matèria de protecció de dades, tindria connexió amb l'article 4 de la LO 1/1982 que preveu la possibilitat d'exercir accions de protecció de l'honor, la intimitat o la imatge d'una persona morta a qui aquest hagués designat, al seu cònjuge, descendents, ascendents i germans i en darrer terme al Ministeri Fiscal.

Com hem vist en els antecedents, així mateix s'expressa l'article 28.2 del Reial decret 1708/2011, de 18 de novembre, pel qual s'estableix el Sistema Espanyol d'Arxius¹ i es regula el Sistema d'Arxius de l'Administració General de l'Estat i dels seus organismes públics i el seu règim d'accés (RD 1708/2011):

“2. L'accés als documents que continguin dades personals que puguin afectar la intimitat o la seguretat de les persones, o que tinguin la consideració d'especialment protegides en els termes de la normativa de protecció de dades personals, incloses les que es trobin en procediments o expedients sancionadors, és possible sempre que hi hagi el consentiment exprés i per escrit dels afectats.

No obstant això, són accessibles els documents amb dades personals que puguin afectar la seguretat o la intimitat de les persones quan hagin transcorregut vint-i-cinc anys des de la mort dels afectats. Si aquesta dada no consta, l'interessat ha d'aportar la certificació corresponent expedida pel Registre Civil.

Quan no sigui possible conèixer la data o el fet de la mort i el document o documents sol·licitats tinguin una antiguitat superior a cinquanta anys, l'accés es concedeix si, ateses les circumstàncies del cas, s'entén raonablement exclosa la possibilitat de lesió del dret a la intimitat personal i familiar o el risc per a la seguretat de l'afectat i sempre de conformitat amb la normativa de protecció de dades”.

Certament, de la literalitat de l'article 28.2 del RD 1708/2011 quan aquestes dades afectin persones de les quals no es coneix la data de defunció ni si el fet de la mort s'ha produït es podria donar accés a la informació passats 50 anys des de la producció dels documents prèvia ponderació del dany.

¹ Els sistemes arxivístics autonòmics, entre altres, d'acord amb l'article 3.2 del RD 1708/2011 formen part del Sistema Espanyol d'Arxius.



Aquest precepte és el desenvolupament reglamentari de les previsions contingudes en l'article 57.1 la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol.

Cal referir les diferents "interpretacions" que s'han fet respecte a l'article 36.1 LAD. La primera, per aquesta Comissió, que va considerar que els cinquanta anys només entraven en joc quan es té la certesa que la persona ha mort i només es desconeix la data en què la mort ha tingut lloc i, per tant, interpreta que només es pot aplicar tenint en compte l'edat de supervivència de les persones d'acord amb el registre públic de les persones més longeves (mantingut pel *Gerontology Research Group*)². I més recentment, la que fa en la resolució de la SAIP que és objecte d'aquesta Reclamació el Departament de Cultura, menys restrictiva, i que considera que "el càlcul dels 50 anys s'ha d'aplicar quan no es conegui la data exacta de la mort o el fet de la mort però se'n pugui deduir la seva producció [la mort] pels anys transcorreguts des de la data de naixement".

Sigui com sigui, són interpretacions que, en pro a la protecció de la intimitat, l'honor i la seguretat impedeixen l'accés a una informació que és cabdal per al coneixement d'uns fets històrics tan controvertits. En el moment actual, i tenint en compte el context normatiu, el posicionament d'aquesta Comissió ha de tenir en consideració aquests elements. No és sobrer apuntar que la informació la qual es pretén accedir era informació coneguda no només per l'individu afectat i el seu entorn més immediat, sinó també per a la resta de membres que formaven part d'aquestes unitats militars i fins i tot, en l'entorn social de la persona afectada. I, com ja s'ha apuntat, conèixer la pertinença d'una determinada persona a aquesta unitat militar, en el context d'una guerra civil, no es pot considerar reveladora del seu posicionament ideològic i creença sinó que, d'entrada, només constata uns fets, no una ideologia.

En aquest punt, convé recordar que la Llei 20/2022, de 19 d'octubre, de Memòria Democràtica (LMD) té per objecte "la recuperación, salvaguarda y difusión de la memoria democrática, entendida ésta como conocimiento de la reivindicación y defensa de los valores democráticos y los derechos y libertades fundamentales a lo largo de la historia contemporánea de España, con el fin de fomentar la cohesión y solidaridad entre las diversas generaciones en torno a los principios, valores y libertades constitucionales" (article 1.1) i als efectes d'aquest Llei, garanteix l'accés lliure, gratuït i universal als arxius públics i privats així com la consulta de documents històrics integrants de sèries documentals o de col·leccions de béns del Patrimoni Documental sobre el cop d'estat, la Guerra, la dictadura franquista, la resistència guerrillera antifranquista, l'exili, l'internament d'espanyols en camps de concentració durant la Segona Guerra Mundial i sobre la transició fins a l'entrada en vigor de la Constitució de 1978, amb independència del tipus d'arxiu en què es custodiïn (article 27.1).

Recordem, que la mateixa LAD en l'article 34 referit a l'accés als documents públics diu "1. Les persones tenen dret a accedir als documents públics en els termes i amb les condicions establertes per la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern,

² <https://www.gaip.cat/ca/detall/normativa/2016-0069>



i la resta de normativa que sigui aplicable". I la Disposició Addicional 1a LTAIPBG estableix en l'apartat 2 que "l'accés a la informació pública en les matèries que tenen establert un règim d'accés especial és regulat per llur normativa específica i, amb caràcter supletori, per aquesta llei".

Per tot el que s'ha dit fins ara, tenint en compte la normativa específica pel que fa al dret d'accés (LAD, RD 1708/2011, LMD) i la normativa de protecció de dades, caldrà considerar que la mera concurrència d'algun dels límits referits no comporta la denegació a l'accés sinó que s'ha d'efectuar un test del dany i denegar si preval el dret protegit per sobre de l'interès públic o privat o estimar el dret d'accés si es considera que ha de prevaldre l'interès públic o privat.

Així, pel que fa a l'accés de dades que es pogués considerar que afectessin la intimitat i honor de les persones de persones mortes, tenint en compte, per una banda, el que preveu tant l'article 36.1 de la LAD, l'article 28 del RD i l'article 27.1 LMD i que d'acord amb l'article 22.1 LTAIPBG els límits aplicats al dret d'accés a la informació pública han de ser proporcionals a l'objecte i la finalitat de protecció, i que l'aplicació ha d'atendre a les circumstàncies de cada cas concret, especialment la concurrència d'un interès públic; i per una altra, que la persona reclamant ha exposat els motius pels quals vol accedir a aquesta informació que no és altra que "fer una anàlisi arxivística del conjunt de les unitats documentals sol·licitades, i tractar l'àmbit del dret a l'accés i tractament documental de la documentació del context de la Guerra Civil Espanyola i la Dictadura Franquista en relació amb la memòria i els drets humans", aquesta Comissió considera que ha de prevaldre el dret d'accés a la documentació sol·licitada que afecta les persones mortes.

Pel que fa a les dades que poguessin afectar a les persones vives, afegir a les consideracions fetes al paràgraf anterior, que RGPD d'acord amb l'article 6.1.c) considera lícit el tractament pel compliment d'una obligació legal aplicable al responsable del tractament. Així l'article 9.2 RGPD considera que la prohibició del tractament de dades personals que revelin l'origen ètnic o racial, les opinions polítiques, les conviccions religioses o filosòfiques o l'afiliació sindical, entre altres, no aplica quan el tractament és necessari amb finalitats d'arxiu en interès públic, amb finalitats de recerca científica o històrica o amb finalitats estadístiques, de conformitat amb l'article 89, apartat 1, sobre la base del dret de la Unió o dels estats membres, que ha de ser proporcional a l'objectiu perseguit, respectar el dret a la protecció de dades en l'essencial i establir mesures adequades i específiques per protegir els interessos i els drets fonamentals de l'interessat (article 9.2.j)).

Per la seva part, l'article 86 de l'RGPD disposa que "les dades personals de documents oficials que estan en possessió d'una autoritat pública, d'un organisme públic o d'una entitat privada per a la realització d'una missió en interès públic poden ser comunicades per aquesta autoritat, organisme o entitats de conformitat amb el dret de la Unió o dels estats membres que els hi sigui d'aplicació, a fi de conciliar l'accés del públic a documents oficials amb el dret a la protecció de les dades personals en virtut d'aquest Reglament".

Així, atenent l'interès públic en la informació sol·licitada dins l'àmbit de recerca científica, el compromís manifestat per la persona reclamant, i les previsions de la Llei de la Memòria Democràtica



i considerant que el nombre de persones vives afectades per aquesta informació és molt menor en relació amb les persones mortes³ aquesta Comissió considera que ha de prevaldre el dret d'accés a la informació pública també pel que fa a les dades de persones que poguessin ser vives en l'actualitat.

En darrer terme i pel que fa a la invocació de l'article 29.1.b) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, segons el qual són inadmeses a tràmit les sol·licituds d'accés a la informació pública si per a obtenir la informació que demanen cal una tasca complexa d'elaboració o reelaboració, d'acord amb les consideracions fetes fins ara favorables al dret d'accés, aquesta Comissió entén que no és d'aplicació, ja que no és necessària la identificació de les terceres persones vives que poguessin resultar afectades.

Pel que fa a informes o documents referents al límit d'accés, tractament i difusió

En primer lloc, Departament de Cultura afirma que desconeix si respecte a aquesta matèria hi pot haver altres departaments o entitats de la Generalitat que hagin emès informes o documents referents al límit d'accés. Certament, seria estrany que respecte a aquesta matèria altres departaments o entitats dins l'àmbit de la Generalitat haguessin emès un informe en una matèria que és competència de la Conselleria de Cultura d'acord amb la LAD. Per tant, la ponderació relativa al dret d'accés sol·licitat que es realitza es fa considerant únicament si escau el dret d'accés a l'informe de 2 de novembre de 2022.

En primer lloc, la desestimació de la resolució de la SAIP de 5 de juny podria incórrer a una discrepància jurídica pel fet que, atenent l'argumentari dels fonaments jurídics i la invocació de l'article 65.1.c) del DTAIP que afecta la inadmissió als efectes del que preveu l'article 29.1 LTAIPBG.

Més enllà d'aquesta qüestió formal, el referit article 65 relatiu a notes, esborranys, resums, opinions o documents de treball intern sense rellevància o interès públic estableix en l'apartat 3 que "tampoc no és aplicable aquesta causa d'inadmissió quan se sol·liciti l'accés a ordres, mandats o instruccions emesos, per qualsevol mitjà que en permeti tenir constància, per part d'òrgans superiors, en virtut del principi de jerarquia administrativa". Per tant, un informe emès per l'Assessoria Jurídica del Departament de Cultura en relació amb aquests llistats suposadament donant criteris en l'aplicació dels límits al dret d'accés i tractament arxivístic a petició d'una consulta interna del Servei de Coordinació de la Xarxa d'Arxius Comarcals i que, per tant, va estendre les seves consideracions a tota la XAC per establir un criteri d'aplicabilitat homogènia no es pot considerar com una mera nota, esborrany, resum, opinió o document de treball intern sense rellevància o interès públic sinó com una "instrucció" de rellevància jurídica i que pot tenir interès públic. Una altra qüestió és que, donades les

³ Han transcorregut 86 anys des de la producció de la documentació (1938). L'edat per allistar-se a l'exèrcit era de 21 anys i, per tant, els soldats més joves tindrien en l'actualitat 107 anys. Segons les dades l'INE, a data d'1 de gener de 2023 a Espanya només hi havia 105 homes vius de 105 anys o més. Podeu consultar a: [Población residente por fecha, sexo y edad \(desde 1971\)\(56934\) \(ine.es\)](https://inec.es/poblacion-residente-por-fecha-sexo-y-edad-desde-1971/56934)



circumstàncies exposades pel Departament, s'informi de les circumstàncies actuals que afecten el contingut d'aquest informe.

Dit això, aquesta Comissió tenint en compte que la finalitat de l'accés és “fer una anàlisi arxivística” i “tractar l'àmbit del dret a l'accés i tractament documental de la documentació del context de la Guerra Civil Espanyola i la Dictadura Franquista” considera que és pertinent estimar el dret d'accés al referit informe malgrat que, com informa el Departament, les circumstàncies actuals han variat.

3. *Obligatorietat dels titulars de documents públics a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD)*

L'article 7 de la Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i gestió de documents modificada per la Llei 20/2015, de 29 de juliol estableix l'obligatorietat dels titulars de documents públics a disposar d'un sistema de gestió documental (SGD) que garanteixi el tractament correcte dels documents en tot el seu cicle de vida i que permeti complir amb les obligacions de transparència. Un concepte molt ampli que requereix dotar-se d'un seguit d'eines i instruments que permetin la millora dels processos, la seva normalització i estandardització, per tal de garantir el compliment de la normativa i la qualitat de la informació i la implementació de solucions que permetin garantir la correcta gestió de la informació pública. L'article 8 afegeix que l'organització, l'avaluació i la conservació dels documents públics i l'accés a aquests són responsabilitat directa dels titulars respectius.

En l'àmbit de la Generalitat, les seves entitats autònomes, empreses públiques i consorcis amb participació majoritària de la Generalitat, el SGD es regula pel Decret 76/1996, de 5 de març, pel qual es regula el sistema general de gestió de la documentació administrativa i l'organització dels arxius de la Generalitat de Catalunya.

Tanmateix, l'LTAIPBG reconeix els sistemes de gestió de documents públics com a facilitadors de dades i documents autèntics (art. 5.2) i la necessitat d'estructurar la informació seguint criteris temàtics i cronològics, seguint el quadre de classificació documental corporatiu i incorporant-hi índexs o guies de consulta (art. 6.1.d).

Altrament, l'article 19.2 de la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català que regula els documents que integren el patrimoni documental de Catalunya inclou, entre altres, “els documents produïts o rebuts, en l'exercici de llurs funcions i com a conseqüència de llur activitat política i administrativa, per la Generalitat, pels ens locals i per les entitats autònomes, les empreses públiques i les altres entitats que en depenen” i en conseqüència estan subjectes al Decret 13/2008, de 22 de gener, sobre accés, avaluació i tria de documents.

Així doncs, atenent a aquests preceptes legals, la informació sol·licitada i reclamada ha d'estar perfectament classificada de manera que permeti la seva recuperació i facilitar-ne, si escau, l'accés.



4. Seguiment de l'execució

L'article 43.5 LTAIPBG estableix que "l'Administració ha de comunicar a la Comissió les actuacions fetes per a executar els acords de mediació i per a donar compliment a les resolucions dictades per la Comissió". Sobre la base d'aquestes comunicacions i de les efectuades per les persones interessades, la GAIP ha de fer seguiment del compliment de les seves resolucions, d'acord amb el que preveuen els articles 48 i 49 RGAIP i l'apartat 30 del seu Manual de reclamació, i pot adoptar les mesures que s'hi preveuen en cas d'incompliment.

L'article 43 LTAIPBG estableix que si l'Administració incompleix el termini establert pels acords de mediació o per les resolucions de la GAIP per lliurar la informació reclamada, les persones interessades ho poden comunicar a la Comissió perquè aquesta en requereixi el compliment; la desatenció d'aquest requeriment, vista la remissió expressa feta a aquest precepte per l'article 77.2.b LTAIPBG, ha de ser qualificada d'infracció molt greu amb relació al dret d'accés a la informació pública (que pot ser sancionada de conformitat amb els articles 81 i 82 LTAIPBG). L'article 49.2 RGAIP preveu que, als efectes anteriors, la Comissió pot posar aquests fets en coneixement dels òrgans competents per ordenar la incoació del procediment sancionador corresponent a què fa referència l'article 86 LTAIPBG.

Així mateix, l'article 25.2.k RGAIP preveu la publicació en el web de la Comissió dels casos que els seus requeriments han estat desatesos pels subjectes obligats.

5. Publicitat de les resolucions de la GAIP

L'article 44 LTAIPBG preveu que les resolucions de la GAIP s'han de publicar en el portal de la Comissió previst a l'article 25 RGAIP, amb la dissociació prèvia de les dades personals.

Resolució

Sobre la base dels antecedents i fonaments jurídics exposats, el Ple de la GAIP, en la sessió de 25 de juliol de 2024, resol per unanimitat:

1. Estimar la Reclamació 845/2024 i declarar el dret de la persona reclamant a la informació sol·licitada i reclamada d'acord amb les consideracions fetes al fonament jurídic 2.
2. Requerir a Departament de Cultura que faciliti l'accés a la persona reclamant a la informació indicada a l'apartat 1 dins del termini màxim de quinze dies.
3. Requerir a Departament de Cultura a informar la GAIP, dins del termini de quinze dies, de l'òrgan o la persona responsable del compliment d'aquesta Resolució, així com de les actuacions dutes a terme per complir-la.
4. Convidar a la persona reclamant que informi la GAIP de qualsevol incidència que es produeixi amb motiu del compliment d'aquesta Resolució.



5. Declarar finalitzat el procediment relatiu a la Reclamació 845/2024 i donar publicitat d'aquesta resolució al web de la GAIP.

Iolanda Pineda Balló
Presidenta

Els terminis establerts en aquesta Resolució per lliurar la informació s'han de comptar en dies hàbils (descomptant festius i dissabtes) i si no s'especifica una altra cosa comencen a partir de l'endemà de la recepció de la seva notificació per l'Administració reclamada.

L'Administració obligada pot sol·licitar a la GAIP l'ampliació del termini atorgat per fer efectiu el lliurament de la informació. Aquesta sol·licitud només pot ser admesa a consideració si és notificada a la GAIP abans que fineixi el termini fixat a la Resolució, i s'ha de fonamentar en circumstàncies que no hagin pogut ser tingudes en compte per la Comissió abans de dictar la seva Resolució. La GAIP únicament atorgarà l'ampliació sol·licitada, després d'informar-ne a la persona reclamant, si l'Administració obligada ha justificat de forma precisa i consistent la seva necessitat.

Si l'Administració obligada no lliura la informació dins del termini establert per aquesta Resolució, la persona reclamant pot posar-ho en coneixement de la GAIP per tal que la Comissió en requereixi el compliment. Mentre no s'acompleixi plenament la Resolució, la Comissió difondrà al seu web www.gaip.cat l'incompliment de l'Administració obligada, d'acord amb l'article 25.2.k RGAIP.

Tot això sens perjudici que la persona reclamant pugui, considerant que aquesta Resolució és un acte administratiu declaratiu de drets que vincula l'Administració, requerir la seva execució davant dels Tribunals, a l'empara de l'article 29.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa. Aquesta acció es pot interposar després que hagin transcorregut tres mesos des que la persona afectada ha reclamat formalment i directament a l'Administració el compliment d'aquesta Resolució.

Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa, es pot interposar recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya en un termini de dos mesos, a comptar de l'endemà de la notificació de la resolució, d'acord amb la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.